

MPO w Krakowie ma 150 lat!

2017-05-26

W czwartek odbyła się konferencja z okazji 150-lecia Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania w Krakowie. Początki największej w branży firmy komunalnej w Polsce sięgają 1866 roku.

- MPO w Krakowie, obchodzące swój jubileusz, to jedna z najnowocześniejszych firm w branży usług komunalnych, krajowy lider w swojej dziedzinie, przedsiębiorstwo nowoczesne, znane z nowatorskich inicjatyw – powiedział prezydent Jacek Majchrowski.

MPO wzięła początek z niewielkiej grupy osób, które 150 lat temu zostały wyznaczone do regularnego sprzątania ulic i placów. Decyzję taką podjął w 1866 roku prezydent Józef Dietl.

Dzieje Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania nierozzerwalnie wiążą się z historią krakowskiego samorządu. Obecne MPO ma wyjątkowy status, bo jest jedyną miejską spółką wyrosłą wprost z Magistratu. W 1867 roku ukazało się zarządzenie, by wszystkie ulice – tak w śródmieściu, jak i na przedmieściach – przynajmniej raz dziennie zamykano i oczyszczano. W kolejnym roku prezydent Dietl ogłosił program całościowo ujmujący sprawy powiązane z czystością, porządkiem i bezpieczeństwem sanitarno-epidemiologicznym. W 1880 roku czyszczeniem miasta zajmował się oddział, liczący 50 ludzi, a z każdym kolejnym rokiem wprowadzano nowe przepisy i regulacje. W 1884 roku uchwalono „Regulamin utrzymania czystości i porządku dla stołeczno-królewskiego miasta Kraków”.

W 1905 roku prezydent Juliusz Leo uznał „oczyszczenie miasta za jedno z najważniejszych zadań swego urzędowania” i obiecał użyć w tym celu wszystkich możliwych środków. Dzięki temu powstały podwaliny pod Zakład Czyszczenia Miasta, który został utworzony w 1906 roku. Do obowiązków pracowników zakładu doszło wówczas usuwanie nieczystości stałych z nieruchomości, które stało się jednym z głównych zadań.

System wywozu odpadów załamał się w czasie I wojny światowej. Wozy przestały być remontowane z powodu trudności aprowizacyjnych. W rezultacie wyszły z użycia, a śmieci wywożono zwykłymi odkrytymi furmankami. W wyniku wojny Kraków cofnął się zatem w usuwaniu nieczystości miejskich o kilkadziesiąt lat.

Po wojnie powoli odbudowywano infrastrukturę zakładu. Na wiosnę 1925 roku przeprowadzono „automobilizację” oczyszczania miasta. Postanowiono zakupić dla Zakładu Czyszczenia Miasta nowoczesne ciężarówki do wywozu błota, polewania ulic oraz wywozu popiołu i śmieci domowych.

Dynamiczny rozwój Zakładu Czyszczenia Miasta pociągnął za sobą niewielką, ale wymowną zmianę jego nazwy. W 1932 roku przemianowano go na Zakład Oczyszczania Miasta. Akcentowano tym samym usuwanie nieczystości z obszaru gminy jako nowe zadanie, wykonywane oprócz sprzątania miejskich ulic i placów. W drugiej połowie lat 20. ZCM dysponował 43 samochodami specjalistycznymi w pełni zaspokajającymi jego potrzeby.

**Magiczny
Kraków**

Rozwój systemu oczyszczania zatrzymał jednak wybuch II wojny światowej. We wrześniu 1939 roku Zakład Oczyszczania Miasta w Krakowie liczył ok. 300 pracowników.

Wraz z powojenną odbudową kraju dokonywało się upaństwowienie polskiej gospodarki i jej centralizacja. Skutkiem tych przemian była też faktyczna likwidacja samorządu terytorialnego. Zaraz po wojnie wprowadzono wzorowany na Związku Radzieckim system rad narodowych. Zmieniło to zasadniczo status firm komunalnych. Zostały one podporządkowane administracji centralnej i podlegały centralnemu planowaniu gospodarczemu. Przedwojenny Zakład Oczyszczania Miasta stał się 2 lutego 1951 roku Miejskim Przedsiębiorstwem Oczyszczania w Krakowie.

W 1989 roku upadł komunizm, a rok później powstał samorząd terytorialny o dużej autonomii względem administracji rządowej, mający osobowość prawną i własny majątek. Rada Miasta przyjęła 12 czerwca 1992 roku uchwałę o przekształceniu Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania w Krakowie w spółkę prawa handlowego, w jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością Gminy Kraków.

Odtąd zaczął się stabilny rozwój spółki, która obecnie jest liderem w branży, zatrudnia ponad 1000 osób, sama zarządza dwoma ważnymi systemami miejskimi i inwestuje w najnowocześniejszy sprzęt.

OTO FOTOKRONIKA MIASTA KRAKOWA